

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 93. ÉVFOLYAMA

VII. ÉVF. 9. SZ. 321—360 OLDAL 1958. SZEPTEMBER

T A R T A L O M

Az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűlése	321
<i>Kasza Ferenc:</i> Erdőgazdálkodás Baranyában	326
<i>Matolcsy Andor:</i> A pilisvörösvári dolomitkopár üzemi erdősítésének leírása ..	343
<i>Dr. Győrfi János:</i> A gyapjaspille kártétele	350
<i>Madas László:</i> Bükkmakktermésünk jó felhasználásáért	354
<i>Kovács József:</i> A beregi síkság erdei	356

Címlapon: *A vándorgyűlés résztvevői a pécsi „Tripammer-fa” alatt*

Hátlapon: *A székelyszabari magtermelő vöröstölgyes (Mecseki Erdőgazdaság)*

С О Д Е Р Ж А Н И Е

Переходящий митинг Общегосударственного Лесоводческого Общества	321
<i>Яаса Ф.;</i> Лесное хозяйство в комитате Бараня	326
<i>Матолчи А.;</i> Описание доломито-обнажённых эксплуатации облесений в Пилишвэрёшвар	343
<i>Д-р Дьерфи Я.;</i> Вред непарного шелкопряда	350
<i>Мадаш Л.;</i> Использование буковых жолудей	354
<i>Яовач Й.;</i> Леса берегской равнины	356

На первой странице обложки: *Участвующие переходящего митинга под „Трипаммер-дерево” в г. Печ.*

На последней странице обложки: *Семенной красный дуб в Секельсабар. (Лесхоз Мечек.)*

S O M M A I R E

L'assemblée ambulatoire de la Société Forestière Hongroise	321
<i>F. Kasza:</i> Sylviculture dans le département Baranya	326
<i>A. Matolcsy:</i> La description du boisement des terrains dolomitiques dénudés de Pilisvörösvár	343
<i>Dr. J. Győrfi:</i> Les dégâts causés par la <i>Lymantria dispar</i> L.	350
<i>L. Madas:</i> Pour la bonne utilisation de la fructification de l'hêtre	354
<i>J. Kovács:</i> Les forêts de la plaine Bereg	356

En couverture: *Les participants de l'assemblée ambulatoire sous „l'arbre Tripammer” dans la ville Pécs*

En reverse: *La chânaie rouge granifère de Székelyszabar
(Économie Forestière Mecsek)*

Az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűlése

Pécs, 1958. augusztus 10—14

Az Országos Erdészeti Egyesület 1958. évi vándorgyűlését az egyesület Baranya megyei csoportja Pécsen rendezte meg. A korlátozott elszállásolási lehetőség ellenére is csaknem négyszáz résztvevő számára tette lehetővé a rendkívül gondos és minden apró részletre is előrelátóan kiterjedő rendezés a gyűlésen való megjelenést. A vándorgyűlés megnyitásának napján az ősi patinájú város közönségének figyelme önkénytelenül is az új zöld egyenruhában derűs színfoltot alkotó erdészcsoporthoz irányult, amint a verőfényes vasárnapi délelőttön a város szívében gyülekeztek.

A vándorgyűlés ünnepélyes megnyitása a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége pécsi intézőbizottságának dísztermében délután négy órakor történt ünnepélyes külsőségek között. A megnyitóülésen képviseltette magát az MSZMP Baranya megyei és városi bizottsága, a járási pártszervezetek, Baranya megye és Pécs város Tanácsa, a MEDOSZ Elnöksége és megyei szervezete, a Rendőrség, az Országos Erdészeti Főigazgatóság, a MÁV Igazgatósága, a Vízügyi Igazgatóság, a Pécsi Szénbányászati Tröszt, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, a Faipari Tudományos Egyesület, az Agrártudományi Egyesület, a Dunántúli Tudományos Intézet. Az ülésen Molnár István, az egyesület helyi csoportjának titkára üdvözölte a megjelenteket, majd Madas András egyesületi elnök tartott megnyitóbeszédet és számolt be az egyesületi életnek a két vándorgyűlés közé eső szakaszáról.

Megnyitó és elnöki beszámoló

Tisztelt Vándorgyűlés!

Tavaly ősszel elevenítettük fel évtizedek után először Egyesületünk régi, hagyományos szokásait, a vándorgyűlések rendezését, és ma már az évi vándorgyűlés tagjaink érdeklődésének, az egyesületi életnek fontos részévé vált, amelyet számon tartanak, és aki csak teheti el is jön. A tavalyi, parádi, első vándorgyűlésünkön elsősorban az Egyesület problémáit vitattuk meg és meghatároztuk feladatait.

Ez érthető, hiszen hosszú évek után ez volt az első alkalom, hogy az Egyesület tagsága olyan nagy számban gyűlt össze az ország minden részéből és sok olyan új tagunk van, aki még nem ismerte az Egyesület múltját, jelenlegi működését, szervezeti felépítését, feladatait.

A vándorgyűlések újbóli megszervezésekor azonban arra gondoltunk, hogy az egyesületi problémák megvitatása mellett elsősorban szakmai problémák megvitatására, egy-egy erdőgazdasági táj bemutatására kell a figyelmet fordítani. Így egyrészt elérjük, hogy egy erdőgazdasági problé-

mát olyan széles körben lehet megvitatni, amire egyébként nincsen lehetőség és nyilván komoly segítséget jelent a rendező helyi csoportnak, az erdőgazdaságnak a feladat sikeres megoldásában, másrészt a résztvevők a látottakat sikeresen tudják hasznosítani a további munkájukban.

Ennek az elgondolásnak a jegyében került megrendezésre az idei, immár második vándorgyűlésünk Pécsen a helyi csoport kitűnő rendezésében. Ezért beszámolómban röviden csak az elmúlt vándorgyűlés óta lefolyt legfontosabb egyesületi eseményekre szorítkozik.

A *Szerkesztő Bizottság* a tavalyi vándorgyűlésen meghatározott irányelvek szerint folytatja munkáját és lapunk „Az Erdő” a tavalyi 3000 példánnyal szemben idén már 4000 példányban jelenik meg, ami azt jelenti, hogy a mérnökök, technikusok és erdészek nagy többsége előfizetője a lapnak.

Az *Oktatási Bizottság* már tavaly, a vándorgyűlésen beszámolt arról, hogy fő feladatának tekinti az alsófokú erdészeti szakoktatás és az ezzel kapcsolatos problémák megoldását. Egyesületünk Oktatási Bizottsága széleskörű közvéleménykutatást végzett a vidéki helyi csoportok útján, majd megfelelő javaslatot terjesztett elő. Örömmel jelenthetem, hogy munkánkat rövid idő alatt siker koronázta, mert a vonatkozó rendelet már meg is jelent az alsófokú erdészeti szakoktatás megindítására és ezzel a közel egy évtizede vajdó szakoktatás kérdése, úgy gondoljuk, hosszú időre nyugvópontra jutott. Ezt annál is inkább elmondhatjuk, mert a FATE-val közösen szorgalmazott faipari mérnökképzés is megindult a Főiskolán és így az oktatás területén a szervezeti kérdések megoldottnak tekinthetők. Az oktatás területén programunkban szerepel a soproni Nyári Egyetem felelevenítése, a technikumi és főiskolai levelező oktatás problémáinak könnyítése és általában a továbbképzés elősegítése.

A *Szervezési Bizottság* elsősorban a vidéki csoportok munkájával foglalkozik és azok munkájának megjavítását látja legfontosabb feladatának.

Az *Erdőművelési Szakcsoport* a Csongrád megyei Erdőgazdaság területén rendezett kétnapos tapasztalatcserét a homoki erdőművelés problémáiról szép sikerrel. Az év második felében folytatja az ország különböző részein kijelölt szálaló erdők további kezelésének megvitatását és foglalkozik a korszerű erdőművelési eljárások bevezetésével.

A *Fásítási Szakcsoport* az F. M. Tájrendezési Kutatási Csoportjával rendezett közös vitaülést a mezőgazdasági táj kutatás és a fásítás közös problémáinak rendezésére. A csoport a jövőben a nyárfásítás problémáival szándékozik elsősorban foglalkozni és a fásítás gyakorlati kérdéseivel kapcsolatban szoros együttműködést kíván kiépíteni az Agrártudományi, Közlekedéstudományi Egyesületekkel és a Biológiai Társasággal.

Az *Erdőfeltárési Szakcsoport* havonta ülésezett, rendszeresen tanulmányozták a külföldi szakirodalmat, a következő félévben megvitatják a Zemplén-hegységi alaptervet, a típus erdészlakásokat és az anyagmozgatás technológiáját.

A *Gépesítési Szakcsoport* munkájából kiemelkedik a pilisi erdőgazdaság területén rendezett feltárési és gépesítési bemutató, amelyen több külföldi szakember is résztvett és arról elismeréssel nyilatkozott. Foglalkozott ezenkívül a szakcsoport a Pilismaróton rendezendő mérnöktovábbképző előkészítésével.

Az Egyesület Elnöksége legutóbbi ülésén határozatot hozott egy *Közgazdasági Szakcsoport* megszervezésére, tekintve, hogy egyre sokasodnak azok a közgazdasági problémák, amelyek sürgős megoldásra várnak.

Egyesületünk központjában tovább folytatjuk a szakmai továbbképző előadásokat, melyeket igyekezünk az erdőgazdaság legfontosabb és legidőszerűbb kérdéseire összpontosítani.

Külföldi tanulmányutak. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a külföldi tanulmányutak lassan már önálló fejezetet jelentenek az elnöki beszámolóokban. A tavasszal a FATE-val közösen rendezett tanulmányúton vett részt Egyesületünk 5 tagja, júniusban pedig 19-en utaztak Jugoszláviába

az újvidéki társegyesület tavalyi látogatásának visszaadására. A külföldi utakon Egyesületünk tagjait nagy vendégszeretettel fogadták és szakmai szempontból is gazdag programot állítottak össze. Augusztus végén Egyesületünk 10 főnyi csoportja utazik Romániába, míg a csere során a román és bolgár vendégeket előreláthatóan szeptemberben látjuk vendégül. Felvettük a kapcsolatot a Csehszlovák Erdészeti Egyesülettel is, előreláthatóan velük is fogunk megállapodást kötni szorosabb együttműködésre.

A vidéki csoportok munkája. A taglétszám öröndetesen gyarapodik, jelenleg 2700 tagunk van. Soron következő feladatunk a tagság minél szélesebb rétegeinek bekapcsolása az aktív egyesületi életbe. Helyi csoportjaink egy részétől több aktivitást kérünk, 6 helyi csoport működéséről egyáltalán nem tudunk semmit.

Egyesületi életünk tapasztalható jelentős megélénkülése, a vándorgyűlések, külföldi utak, belföldi tapasztalatcserék megrendezése szükségessé tette a megfelelő anyagi alapok előteremtését, amit elsősorban az erdőgazdaságok jogi tagsága biztosít. Sajnos, van 8 erdőgazdaság, amelyik még az elmúlt évről is hátralékban van, négy gazdaság pedig az ez évi

jogi tagsági díj fizetését nem kezdte meg. Innen kérem az illető gazdaságok igazgatóit, főmérnökeiket, akik tagjai Egyesületünknek, s akik nyilván jelen is vannak, hogy rendezzék hazamenve a kérdést, hogy idei költségvetésünk egyensúlyban maradjon és programunkat meg tudjuk valósítani.

Az 1958. évi költségvetésünk *bevételei* előirányzata

	145 000 Ft
<i>Kiadások:</i>	
Dologi jellegű működési költségek	82 000 Ft
Személyi jellegű működési költségek	41 000 Ft
Jutalmazás	7 000 Ft
Fenntartási költségek	15 000 Ft
Összesen:	145 000 Ft

Egyesületünk a Főigazgatóság támogatásával elkészíttette Kaán Károly mellszobrát, amelyet még az ősszel fel fogunk állítani a püspökladányi szikkísérleti telepen és ezzel régi adósságunkat rójuk le a magyar erdészet egyik legkiemelkedőbb alakjával szemben.

A mai vándorgyűlésünkön másodízben osztjuk ki a „Bedő Albert“-díjakat. Noha a díj alapítása alig egyéves múlta tekint vissza, máris a szakközönség igen magasra értékeli a díjat és nagy figyelemmel kíséri a kitüntetés adományozását. Hogy tagságunk milyen magasra értékeli a „Bedő Albert“-díjat, jól mutatja tizenkét helyi csoportunk írásban beküldött véleménye, amely szerint nem talált a területén a díjra alkalmas tagot. Annál meglepőbb, hogy volt néhány erdőgazdaság, illetve helyi csoport, amelyek sürgetésünkre sem adott választ, pedig ez a gondatlanság esetleg jól megérdemelt magas jutalomtól ütötte el egyik ottani kollégánkat. Kérjük a helyi csoportokat, emeljék a „Bedő Albert“-díj értékét azzal, hogy gondos vizsgálatall időben küldjék be a következő alkalommal javaslataikat, hogy minden évben a legméltóbbak nyerjék el Egyesületünk megtisztelő „Bedő Albert“-díját.

Rövid beszámoló végére érve, úgy gondolom, hogy már most, a vándorgyűlésünk megnyitásakor az összes résztvevők nevében meg kell köszönnöm a Baranya megyei csoportunknak azt a példás, nagy áldozatot és szívet követelő előkészítő- és szervező munkát, amelyet a vándorgyűléssel kapcsolatban végeztek. Nem lesz könnyű dolga a jövő évi vándorgyűlés szervezőinek! Végül engedjék meg, hogy meleg szeretettel köszöntsem a körünkben első ízben megjelent erdészasszonyokat, és kívánjam nekik és a vándorgyűlés minden résztvevőjének: érezzék jól magukat!

Az elnöki beszámoló után Madas András elnök ismertette az Egyesület elnökségének határozatát a „BEDŐ ALBERT EMLÉKÉREM“ 1958. évi odaitéléséről. Ennek értelmében az erdőgazdálkodás fejlesztéséért kitüntetésben részesült Schneider Jenő, a Keszthelyi All. Erdőgazdaság igazgatója, Kozma László erdőmérnök, a Gödöllői All. Erdőgazdaság főmérnöke és Gráczol Imre erdész, a Kisalföldi All. Erdőgazdaság lélesi csemetekertjének kezelője.

Az emlékérem ünnepélyes átnyújtása után a kitüntetettek részéről Schneider Jenő mondott köszönetet a kitüntetéssel jutalmazott eredmények elismeréséért, majd Kasza Ferenc a helyi csoport elnöke és a Mecseki All. Erdőgazdaság igazgatója tartott előadást „Erdőgazdálkodás Baranyában“ címen. Az előadáshoz a résztvevők közül többen hozzászóltak. Ezeknek során a vándorgyűlés vendége, Musat Ilie, az ASIT (Román Mérnökök és Technikusok Országos Egyesülete) erdőgazdasági és faipari tagozatának kiküldötte üdvözölte a vándorgyűlés résztvevőit és kívánt sikert összejövetelükhöz.

Az 1958. évi Bedő Albert-díjasok

Schneider Jenő, a Keszthelyi Áll. Erdőgazdaság igazgatója

Ötvenéves munkássága során a Vértesben mintegy 1700 ha erdőtelepítést, 1200 ha alátelepítést és 560 ha erdőfelújítást végzett. A természetes felújításokban különleges eredményt ért el a bükösök természetes felújítása terén a csákvári, hajszabarnai, somhegyi és a többi erdőrészekben. Elsőként alkalmazta a hajszabarnai erdőrészben a Wagner-pásztaát keletnyugati irányú vezetésben. Elsőként végzett kopárfásítási kísérleteket a Vértesben, a Mindszent-árok nevű erdőrészben.

A felszabadulás óta a vezetése alatt álló erdőgazdaságok több ezer ha erdőfelújítást és alátelepítést végeztek. Gazdaságvezetői működése alatt folytak a lenti erdeifenyő természetes felújítások, a bárándpusztai nemesnyár telepítések, az ormándi homok megkötése erdeifenyővel és számos más eredményes erdősítés. Ugyancsak igazgatói működése alatt épült meg több mint 20 fagyártmányüzem és több korszerű gépműhely. Nem utolsósorban kell megemlíteni azokat a korszerű egészséges szolgálati lakásokat, amelyek működése alatt létesültek és az erdészek szociális körülményeinek emelését szolgálták.

Kozma László erdőmérnök, a Gödöllői Áll. Erdőgazdaság főmérnöke

Országos viszonylatban a gépi fagyártmánytermelés technológiáját kidolgozta szalagfűrészre és tapasztalatát a többi erdőgazdaságnak átadta. Kezdeményezése népgazdasági szinten többmillió devizaforint megtakarítást eredményezett évenként.

Többszörös újító. Újításai közé tartozik a gépi fagyártmánytermelés, a rönkvontató és vándor csövázás épület készítése.

A Gödöllői Áll. Erdőgazdaságot nagy körültekintéssel és szakértelemmel vezeti műszaki vonalon. Gödöllő környékén úttörő munkát végzett a természetes felújítás bevezetésével.

Gráczol Imre erdész, a Kisalföldi Áll. Erdőgazdaság leési csemetekertjének kezelője

A hazai lomb- és fenyőcsemetenevelés mestere. A külföldről származó vörösfenyő, zölddouglas, a nagy gondot igénylő égercsemete, szürkenyár és hárs-csemete nevelés terén évről évre kimagasló eredményeket mutat fel. Átvette a Fertődi Mezőgazdasági Kutató Intézet erdőgazdasági területen alkalmazható módszereit és ezáltal egyes exoták nevelésében is sikerrel munkálkodik.

A csemete sorsát az erdősítések gyakori látogatása során figyelemmel kíséri. Körutazásai során tapasztalatait átadja szaktársainak. A fertődi kaséty körüli parkerdő fenntartási, restaurálási munkálataiban tevékenyen és eredményesen dolgozik.

A csemetenevelés terén elért gyakorlati tapasztalatait az Erdészeti Technikum és az Erdőmérnöki Főiskola hallgatói is sikeresen hasznosítják.

Erdőgazdálkodás Baranyában

K A S Z A F E R E N C igazgató, Meeseki Erdőgazdaság

Tisztelt Vándorgyűlés! Kedves Vendégek! Kedves Elvtársak!

Engedjék meg, hogy előadásom megkezdésekor legelsősorban erdőgazdaságunk dolgozóinak szeretetét és hűségét tolmácsoljam az MSZMP, a kommunisták felé azért, mert 1945 óta állandóan és folyamatosan segítettek a magyar erdőgazdálkodás fellendülését és az erdőgazdasági dolgozók vágyát, álmainak valóra váltását, a szocialista erdőgazdaság megteremtésének feltételeit és megvalósítását. Engedjék meg, hogy megköszönjem a magyar dolgozók mérhetetlen áldozatvállalását, mellyel lehetővé tették, hogy országunkban többszázezer hold új erdő létesítésével népünk szebb jövőjét biztosíthattuk a mi szerény, lelkes, odaadó munkánkkal is.

Mielőtt a külső bemutatókra sor kerül, úgy vélem helyes, ha rövid, átfogó képet adok erdőgazdaságunkról, annak általános feladatairól, gazdálkodási irányvonalairól, a fejlesztési tervünkben lefektetett egyes célkitűzésekről, elért eredményeinkről, a megvalósítás érdekében alkalmazott gazdasági módszerekről, hogy ezzel egy nagyvonalú keresztmetszeten keresztül alkalmat adjak eddig végzett munkánk elbírálására és a bírálatok, viták és javaslatok során segítséget kapjak további munkánk sikeres elvégzéséhez.

*

Erdőgazdaságunk fakitermelő és gépesített erdőgazdaság. Működése kiterjed 53 266 ha állami és 13 195 ha állami kezelésben álló, összesen 66 461 ha erdőre, mely 5 erdőgazdasági tájon: a 29. számú Baranya—So-